

10 עקרונות בדרך למודל הישראלי

מרבית התגובות למודל "הדבקה 0" שהוצג כאן ב"מוסף לשבת" בסוף השבוע האחרון, טענו שהוא לא ניתן ליישום בישראל. שם מסודרים וממושמצים ופח ברדק, אין אמון ואין ציות. ניו-זילנד זה "שר הטבעות" ופה זה "גבעת חלפון".

אלא שאנחנו לא צריכים להעתיק את המודל הניו-זילנדי, אלא לפתח את הווריאנט הישראלי, שמכוון לגעת באפס הדבקה ושמירה על כך לאורך זמן. גם קנצלרית גרמניה שוקלת מדיניות דומה, ואני מאמין שנראה עוד ועוד מדינות שילכו בכיוון הזה.

המחלה קשה, משתנה ומוצאת את הפרצות בחומות ההגנה שלנו. היא הולכת ונהיית יותר מירבקה ופוגעת יותר ויותר בצעירים ובילדים, ולראיה תמונת האספוח במחלקות הקורונה. לכן יש לפתח אמצעי התמודדות אחרים.

החיסון הוא אכן הישג אדיר של מערכת הבריאות והישג אישי של ראש הממשלה. זה מה שיאפשר לנו להגיע לאפס הדבקה ביתר קלות, אך החיסונים לבדם לצערי לא יספיקו. גם כי לא כל האוכלוסייה מתחסנת, בדגש על ילדים, וגם כי הסיכון למוטציה עמידה חיסון רחוק מלהיות מבוטל. אין צורך להישאר בסגר הדוק עד שנגיע לאפס. השאלה היא מתי, ובעיקר איך, חוזרים לשגרה.

הנה עשרת העקרונות המרכזיים ליישום המודל בישראל:

1. שלב החקלות יתחיל בשתהיה ירידה משמעותית בתחלואה, למספרים שהיינו בהם במחצית מאי 2020. לא יותר מ-100 נדבקים ביום.
2. איך חוזרים? לאט ובזהירות. מערכת החינוך היא החשובה ביותר. אין קסי מים. חייבים קפסולות קטנות ונפרדות, ובמידת הצורך חזרה רק למספר ימים בשבוע. בלי עיגולי פינות בהסעות ובצהרונים.
3. אין התקהלויות, משום סוג. עד שהאפס הדבקה מתבסס היטב, לא יותר מעשרה בפנים ו-20 בחוץ.
4. לחנוק כל התפרצות: על כל מקרה שמתגלה מסתערים בכל האמצעים, גם עם סגר נקודתי אם צריך.

5. שמיים סגורים, לפחות בהתחלה, ולפרק זמן לא מבוטל. בלי הנחות ובלוי ועדות חריגים. הרי לכל אחד יש "סיבה מוצדקת" שבגללה הוא לא יכול להישאר בכיור במלונות.

6. לחכות עם הדרכון הירוק. אחד נו עדיין לא יודעים בוודאות אם החי סון מונע העברה של המחלה בכלל ולאיזה טווח זמן בפרט, וייקח זמן עד שנדע בוודאות. אנחנו גם לא יודעים כמה זמן מתוקה התגובה החיסונית.

7. פיצוי כלכלי הולם לנפגעים, לצד ביטול מנגנון החל"ת. ישראל סיימה את 2020 עם נתונים כלכליים טובים מהמצופה ועם חוב של 73 אחוזי תוצה. גם הסקטור העסקי הוכיח גמישות גבוהה. כך שאפשר וצריך להיות נדיבים עם הנפגעים. במקביל – כפי שזכרנו גם כאן – יש להחליף את מנגנון החל"ת במנגנון שמעורר יחסי עבודה פעילים.

8. לחמשיך ולתגבר את מערכת הבריאות, שהוכיחה מצוינות בבתי החולים, בקופות, במעבדות ובמשרד עצמו. להמשיך להזרים משאבים כספיים וכוח אדם. המראות של מנהלי בתי החולים העצמאיים שנאבקים על תזרים המזומנים הש" בועי לא מתקבלים על הדעת.

9. לשמר את היחסים הטובים שנוצרו עם הברות התרופות ובמקביל לפתח את יכולת הייצור בארץ. זה גם יהיה מנוע צמיחה לתעשיית מרעי החיים בישראל.

10. להעביר בהדרגה את האחריות על החקירות האפידמיולוגיות ומנגנון קטיעת שרשראות ההדבקה לקוסות החולים ולשכבות הבריאות. זה"ל הוא ארגון למטרות הגנה וביטחון מפני איומים חיצוניים, לא ממגפות. הקופות הוכיחו מצוינות במבצע החיסונים והבריקות.

החיסונים יאפשרו להגיע לאפס הדבקה ביתר קלות, אך הם לא יספיקו. גם כי לא כל האוכלוסייה מתחסנת, וגם כי הסיכון למוטציה עמידה לחיסון רחוק מלהיות מבוטל

9. לשמר את היחסים הטובים שנוצרו עם הברות התרופות ובמקביל לפתח את יכולת הייצור בארץ. זה גם יהיה מנוע צמיחה לתעשיית מרעי החיים בישראל.

10. להעביר בהדרגה את האחריות על החקירות האפידמיולוגיות ומנגנון קטיעת שרשראות ההדבקה לקוסות החולים ולשכבות הבריאות. זה"ל הוא ארגון למטרות הגנה וביטחון מפני איומים חיצוניים, לא ממגפות. הקופות הוכיחו מצוינות במבצע החיסונים והבריקות.

האתגר הגדול הוא המעברים היבשתיים. אנחנו לא באמת מדינת אי, ויש לנו גבולות ומעברים פתוחים. נצטרך לשפר מאוד את השליטה עליהם, וגם לסייע לפלסטינים בהתמודדות עם המגפה. וכמובן, נדרשת גם אכיפה אפקטיבית, לכל חלקי האוכלוסייה, בלי הנחות.

מדינות שיתאימו עצמן מהר למציאות החדשה, יהיו אלה שיפרצו קדימה. יש מדינות שכבר עשו את זה וחזרו לשגרה יחסית בלי לראות בכל פעם את גלי התחלואה המאיימים מתרוממים. לישראל יש רקורד מצוין ביכולת להמציא את עצמה מחדש ולבצע את השינויים הנדרשים כדי לשרוד ולשגשג. למרות הסקפטיות המובנת, אפשר וצריך לעשות את זה.

משה בר סימן טוב שימש כמנכ"ל משרד הבריאות וכיום חוקר במכון למחקרי ביטחון לאומי